

IZLAZI SVAKE
— SUBOTE. —Pretplata
5 Din. mjesečno.Tromjesečno
Din 15.-Oglasi
po cijeniku.

PRIMORSKA RIJEČ

UREDNIŠTVO i
UPRAVAlista nalaze se u
općinskoj zgradi
(bivša kuća
Mattiazzi) II. kat.Telefon
interurban br. 47

Broj 4.

Šibenik, subota 15. kolovoza 1931.

Godina I.

Nakon deset godina sretnog vladanja

Nakon ispunjenja zavjetne misli i provedenja u djelo vjekovnih težnja cijelog slavjanskog juga, regent **ALEKSANDAR KARADJORDJEVIĆ** vrhovni vođa pobjedničke oslobodilačke vojske, proglašitelj našeg državnog i narodnog ujedinjenja, uzlazi na **Kraljevsko Prestolje** dana 16. augusta 1921.

Dostojan nasljednik velikog oca

Kr. Ija Petra Oslobodioca

svijestan teške dužnosti i silne odgovornosti svoje visoke misije, prima u herojske ruke kormilo države, da provede i dovrši svoj program, nacionalno, privredno, prosvjetno. Dosljedan velikim patriotskim osjećajima svoga srca, temeljitoj svojoj naobrazbi i plemenitim porivima moćnoga svoga duha, vrši

Naš Kralj

svoj visoki poziv bez oklijevanja, junački i pun vjere u siguran uspjeh.

U prvoj desetgodišnjici Svoga vladanja, nakon što je narodu dao blagodati najšire ustavne slobode, znao je, da na vrijeme, u času, kad su razbuktale političke strasti počele drmati čak i sa temeljima države, junačkim mačem presiječe zamršeni Gordijski čvor nutarnje politike, da primi vladu u svoje moćne ruke, i da plemenite svoje namjere objavi narodu epohalnim proglasom 6. januara 1929. „Čuvati jedinstvo narodno i cjelinu državnu, to je najviši cilj Moje Vladavine, a to mora biti i najveći zakon za Mene i za svakoga.“ je glavna stavka Kraljeva proglasa, temeljni aksiom Njegove misli, imperativna uputa svima, koji za Naciju osjećaju.

I toj Naciji našoj, dao je Kralj Aleksandar, u prvoj ovoj svojoj vladalačkoj desetgodišnjici, **Ime**, koje su vjekovi pripremali, **Zastavu**, koju su brojne generacije u sreću nosile. Jugoslavenska misao, koja je našem herojskom Vlačaru bila još u djetinstvu u srce usađena, došla je do potpunog i savršenog izražaja. Njegovim junačtvom, Njegovom mudrom politikom, Njegovim odvažnim provedenjem. Ako se danas ponosimo, da smo pred svijetom kraljevina jednog naroda, jednog jezika, jednog imena i jedne zastave, najveću zaslugu ima zato naš Vlačar, naš Kralj Aleksandar. I mi smo Njemu zahvalni. Zahvalan mu je cio Narod od Triglava i Jadranskog mora do Vardara, narod, na koji se naš Vlačar obratio i stupio s njime u direktnu vezu značajnim danom 6. januara 1929. Narod mu je zahvalan, što je uredio državu, što je mnoga zamršena pitanja uputio pravim putem, što je visoki pojam narodnog jedinstva ponovno osvježio i u narodu podkrijepio.

Neka naš Vlačar još za mnogu desetgodišnjicu svojim blagoslovljenim radom prosljedi i dovede do velikog blagostanja ovu našu milu državu, u kojoj će kako je On sam rekao: „... vekovima lepršati naša trobojka, slavom okićeno znamenje kraljevstva našeg, od cijelog svijeta priznato i poštovano, sjajno obilježje neosporne suverenosti naše države i po svim našim zemljama, po svim gorama našim, na svima rijekama i ostrvima našim i s kraja na kraj našega sinjega mora.“

Da živi naš junački kralj Aleksandar I. Karadjordjević, Ujedinitelj!

Da živi Kraljevski Dom!

naših gora, iz koliba i dvora, neka dne 16. Kolovoza zaori urnebesom, gromovit klik molitve i hvale! Neka poleti zahvalnica pjesma naša niz plavi Jadran do prestolnog grada Beograda! Pjesma čestitke, hvale i priznanja harnog Šibenika svome Velikom i Uzvišenom Kralju!

GRADANI!

U času, kad će topovi, prangije i zvona oglasiti nadaleko radost našu, radi veleborne slave Kraljeve, koja slava je čitavog naroda moćne i lijepe Jugoslavije, bacimo samo letimični pogled na minulih deset godina državnog života, na prilike i neprilike — ekomske, prosvjetne, socijalne, kulturne i političke, u kojima se je državni život kretao, od početka Kraljevog vladanja do historijskog 6. Januara, pa od 6. Januara do danas: — oči će se naše same k Nebu podignuti i ruke će se naše same na molitvu sklopiti; a na naše usne provreći će spontano kao bujica klik silan, jedinstven i radostan; klik molitve Bogu za Kraljevo zdravlje i sreću; klik hvale Providjenju, što je izabralo Kralja i postavilo Ga na čelo čitavog naroda, kao novog, velikog sazdatelja Njegove Historije; kao marnog, odlučnog i jakog izgraditelja njegove sudbine, pa ćemo, okrenutim očima k Nebu, razdragano, svi bez razlike, pridružiti glas naš glasu milijona, koji će dne 16. Kolovoza odjekivati širom lijepe i prostrane, mile i drage domovine naše Jugoslavije: — „Oj Providi, hvala, hvala... da si nam Ga dala!“

Da živi moćni vladar Jugoslavije, naš uzvišeni, veliki Kralj, Aleksandar I. Karadjordjević!

Da živi prejasni Karadjordjev Dom!

Da živi Kraljevina Jugoslavija!

Od Općinskog Upraviteljstva:

Načelnik: Dr. VINKO ŠMOLČIĆ v. r.

Prisjednici: Dir. Marko Ježina v. r., Mate Karadžole v. r., Vlade Kulić v. r., Dr. M. Iljadica v. r., Pio Terzanović v. r. i Niko Belamarić v. r.

PROGLAS ŠIBENSKE OPĆINE

Šibenik, dne 12. Kolovoza 1931.

GRADANI!

U nedjelju, dne 16. Kolovoza, pada onaj veliki i sretni dan, kada je, pred deset godina, stupio na prijesto Velikog i Slavnog Oca — Veliki i Slavni Sin: dan, u koji je pod Svoje moćno, kraljevsko žezlo, okupio jedinstven i slobodan jugoslavenski narod, Praunuk Besmrtnog Vožba, Kralj Jugoslavije,

Aleksandar I. Karadjordjević!

Čitav narod naš, širom lijepe i prostrane, mile i drage domovine Jugoslavije, sprema se, da proslavi zasposno desetgodišnjicu kraljevanja Čovjeka, koji je besprimjernim podvigama i djelima, obilježio najznačajniji period naše nove Historije; Kralja, koji herojskim zamahom Svojih džinovskih poleta, obuhvati cijelu zemlju jugoslavensku i predade je, nedjeljivu i neoskrvnjivu, u amanet potomstvu: Umnika, koji dubokim i dalekovidnim pogledima, poveza srce naroda uz Prijestolje; Državnika, koji pribavi ugled zemlji našoj, na domu i vani! Spremimo se svi, da dostojno proslavimo desetgodišnjicu kraljevskog vladanja zemljom Jugoslavijom, odvažnog i hrabrog Prvog Građanina njenog, koji joj je u proćeljno, neoborivo žiđe, junačkim djelima i mudrim zakonima, uklesao na vječna vremena: **slavu, pobjedu, sreću!**

Povjest svakog naroda puna je krivudastih uzbrdica i trnovitih staza sve dokle ga ne obdari Bog četom junaka od srca i desnice, koji ga predvode u borbi: **za istinu, pravdu i ljepotu.** Kroz sve vijekove krvave povjesti naše, obdarivao je Bog jugoslavenski narod takovim junacima, ali se je Milosnik najvećma sjetio namučene zemlje jugoslavenske, kad nas je obdario Ovim proslavljenim i Velikim Junakom desnice, uma i srca, u kome je oličena čitava jedna epoha; koji je

predvodio naše heroje kroz Krf i Vido na Solunski front; koji je za balkanskih ratova, veličinom duha, zadivio svijet; koji je, kod svih sudbonosnih, velikih događaja, prije i za vrijeme svjetskog rata, kroz šume krvi i vihore topovskih paljbi, utirao orijaski put, narodnomu jedinstvu i slobodi; koji je konačno, uz Svoga Slavnoga Roditelja, učinio kraj patujama jugoslavenskog naroda!

GRADANI! NARODE ŠIBENSKE OPĆINE!

Malo je vladara u svijetu, koji su tako srasli sa svojim narodom, kao što je srasao naš Kralj! Malo je u svijetu okrunjenih glava, koje bi harnošću tako zadužile svoj narod, kao što je zadužio narod jugoslavenski, uzvišeni naš Vlačar! Zato smo i oduševljeni svi, prigodom ove slavne desetgodišnjice; zato smo i razdragani svi, prigodom ove veličanstvene, narodne proslave!

Velik u ratu kao i u miru, prednjači svima u ljubavi domovinskoj, veliki, narodni Vožd naš! Rat od Vožda stvara diva — bojovnika, koji besprimjernim, ličnim heroizmom zadahnjuje svoju dičnu vojsku i ulijeva joj duh, silno samopouzdanje i lavsko pregnuće; mir Vožda podiže na zamjernu visinu državničkog znanja i ostroumlja, kojim zaparuje nove, duboke brazde na polju narodne povjesnice i stvara preokrete s velikim, historijskim datumima, u životu čitave Nacije! A sve to sa rezultatom blagoslova, napretka i spasa narodnoga!

ŠIBENČANI! OPĆINARI!

Sretni i ponosni, da imamo takvog Kralja; veseli i gordi, da smo pod Njegovim moćnim žezlom i da narod naš vodi Karadorđeva sjajna Zvijezda: **proslavimo vesetgodišnjicu kraljevskog Mu vladanja, ra-rošću velikom i zanosom velikim!** Iz naših okićenih domova, iz naših rasplamtjelih hramova; s vrhova

Velike nacionalne svečanosti u Šibeniku prigodom proslave Kraljeva jubileja

Šibenik će sutra na veličanstveni način proslaviti desetgodišnjicu stupanja na jugoslovensko prijestolje Nj. V. Kralja Aleksandra I. Jutros su završene i posljednje pripreme za te velike narodne svečanosti, koje će se odvijati slijedećim redom:

Večeras, pri zalasku sunca, objavit će početak svečanosti slavljenje zvona i topovska paljba sa starodrevnih šibenskih tvrđava. Od tog časa cijeli Šibenik biti će svečano okićen zastavama. U 8 sati na večer krenuti će gradom manifestaciona povorka sa baktjadom, koju će predvoditi sokolska glazba. Šubičevac, obala, sve ulice i trgovi biti će u to vrijeme iluminirani.

Sutra, u nedjelju, rano ujutro prolaze gradom sokolska i gradska glazba. U 9 sati prije podne održaje se u prostorijama Sokolskog Društva svečana sjednica općinskog vijeća, na kojoj će govoriti gradonačelnik g. Dr. Šmolčić i ispred čitavog pučanstva ove općine poslati brzojavnu čestitku Nj. V. Kralju. U 10 sati pr. pod. započimlju svečana blagodarenja u katoličkoj i starokatoličkoj crkvi, a u 11 sati u pravoslavnoj. Blagodarenjima će prisustvovati, osim ostalog građanstva čitavo općinsko vijeće sa članovima općinske uprave, pretstavnici svih vojnih i civilnih vlasti te korporativno sva gradska udruženja pod zastavama.

Poslije podne u 6 sati postaviti će se temeljni kamen novom Sokolskom Domu u Šibeniku. Svečani čin obaviti će ban primorske banovine g. Dr. Ivo Tartaglia. Nakon toga započimje velika sokolska zabava u Gradskom Perivoju. Svečanost će završiti vatrometom na obali, koja će biti rasvijetljena kao i prve večeri

VIJESTI IZ SJEVERNE DALMACIJE

Iz Skradina

(Izvjestaj našeg stalnog dopisnika.)

Skradin, 11. kolovoza

Sa sjednice općinskog vijeća. U subotu 8. ov. mj. održala se je sjednica općinskog vijeća u Skradinu. Čitana je odluka Kr. Banske Uprave o reviziji općine, iz koje proističe, da činovnici ne primaju redovito platu; da nisu plaćeni razni računi, tako da je općina u pasivi za 100.000 Dinara. Prijeza ima primiti oko 500.000 Dinara, te je na papiru aktivna, ali u kasi nema novaca. Stoga je općinska Uprava predložila Vijeću, da je neophodno nužno, da se općina zaduži u iznosu od Dinara 400.000, jer ako se počmu utjeravati prirezi da će na ovu nerodnu godinu narod to silno osjetiti.

Posto je općinska Uprava naišla na nerazumijevanje, to je traženje ovog zajma Vijeće odbilo sa motivacijom bez ikakova osnova.

Ovakovim radom Vijeća nije moguće da naša općina i naše selo bilo u čemu napreduje.

Interesantno je spomenuti, da je najviši dio vijećnika sa sela, te da bi se najviši dio ovoga zajma upotrebio baš za potrebe naših sela, pak je tim čudnovatije da Vijeće za ovakav zajam nema razumijevanja.

ZVJERSKI ZLOČIN JEDNE ŽENE. Dne 9. augusta prijavila se je mjesnom Kotarskom Sudu Ostojić Sava žena Petrova iz Bribira i izjavila, da je izvršila ubijstvo nad Pekićem Ilijom, trgovcem iz istog sela.

Dan prije oko 8 sati u večer vraćao se je Ilija Pekić iz obližnjeg sela Piramatovaca. Baš na državnoj cesti iščekala ga je Ostojić Sava sa već unaprijed smišljenom osnovom da ga ubije. Kad je Pekić došao u njenu blizinu, ona se je nenadano digla iz zasjede i munjevitom brzinom mu sjurila nož među rebra sa lijeve strane. Kad je Pekić uslijed smrtonosne rane odmah pao na zemlju, zvjerska žena zadala mu je još preko 26 udaraca i pri tom mu i grkljan razrezala.

jesu u prvom redu činovnici, kojih u Šibeniku ima ogroman broj. Oni su svi, barem danas, dobro i stalno plaćeni, te ekonomska kriza i ako postoji, njih ne može da se tiče. Uostalom podržavanje društvenog života ne traži nikakvih ni većih ni osjetljivijih ekonomskih žrtava; barem ne za one, koji slove kao viši činovnici i koji se ponose svojim dobrim položajem po grupi i kategoriji. Uzrok dakle može da bude sasvim drugi, a taj je po našem mišljenju pomanjkanje shvaćanja. Podržava se n. pr. nekakvo sastajalište inteligencije pod imenom „Prosvjetno-zabavnog skupa“, u kojem nema ni prosvjete ni zabave, već se samo ljudi obraćaju od života i zabave. To je samo jedan primjer koji karakterizira držanje i shvaćanje naše inteli-

Od 27 zadobivenih rana 6 ih je bilo smrtonosnih, od kojih dvije na srcu, tri na vratu i jedna na jetri.

Dne 9. augusta izišla je sudska komisija na lice mjesta, gdje je izvršena obdukcija i mrtvo tijelo pok. Ilije Pekića nakon toga preneseno na seosko groblje.

Uzrok ovog zvjerskog zločina nije poznat, ali se naslućuje da je Ostojić izvršila ubijstvo iz osvete, što ju je pok. Pekić ovršno tjerao.

Pok. Pekić bio je poznat kao miran i vrlo dobar čovjek, te je ovaj grozni slučaj izazvao žaljenje kod svih njegovih poznanika. — F. M.

Iz Posedarija

Postavljanje pomorskih oznaka. Izgleda da će se ovih dana pristupiti postavljanju pomorskih oznaka u Posedarju, jer su stare potpuno sagnjile i postale neuporabive a time i pogibeljne za parobrodarski saobraćaj uslijed pličine dna. Od strane Kr. Banske Uprave već je u ovu svrhu odobren potrebiti kredit.

Iz Benkovca

Benkovac, 10. VIII. 1931.

Natječaj za općinskog redara. Općina Benkovac otvorila je natječaj za dvojicu redara. Natjecatelji moraju ispunjavati slijedeće uvjete: 1) da je državljanin Kraljevine Jugoslavije, 2) da je navršio 21 godinu, 3) da je duševno i tjelesno zdrav, 4) da je besprikornog ponašanja u prošlosti, 5) da je svršio osnovnu školu, 6) da je odslužio kadrovski rok.

Iz Trogira

Trogir, 12. VIII. 1931.

Novi poreznik. Ministar Finansija je ovih dana imenovao gosp. Borisa Košana iz Šibenika, do sada poreznika u Konjicu, za poreznika kod Poreske Uprave u Trogiru. Veselimo se, što u naš grad dolazi mladi poreznik gosp. Košan, koga su već pretekli mnogi lijepi glasovi.

Upotrebljenih prozora, kapaka i vrata prodajem pojedinačno i skupno uz vrlo umjerene cijene.
Obratiti se kod **ŠIME ANTIĆ, Šibenik.**

Pogled
na šibenski društveni život

Ne mislimo ovdje pisati o životu naših društava niti o njihovom djelovanju. Mislimo samo na onaj društveni život, koji se u svakom gradu stvara međusobnim dnevnim kontaktom i saobraćajem između poznanika, prijatelja i znanaca. To je onaj život, koji svakome od nas ispunja najveći dio slobodna vremena nakon dnevnog rada i dnevnih briga; to je onaj život kojeg obično i najrađe provodimo, kad tražimo odmora i rasonode. — Pošto smo shvatili o čemu se radi, možemo odmah utvrditi, da se u Šibeniku ne može govoriti o društvenom životu u onom smislu, kako je isti razvijen u knopenim našim gradovima kao n. pr. u gradovima u Hrvatskoj. Takav život nije svojstven nijednom Dalmatincu pa ni Šibenčaninu. Dalmatinski društveni život jeste život ulice i kafane, život vrere i živahnosti. Zatvoriti se po kućama, domijencima i užim čajankama, za nas je pretijesno, umorno, pa čak i dosadno. Radi toga će nam se mnogi suhozemac i čuditi, te ako dođe kod nas vrlo teško će se snalaziti. Ne upustajući se u razmatranja, da li je naš dalmatinski društveni život bolji i zabavniji, moramo ovdje odmah konstatirati, da u Šibeniku ne postoji ni onakav društveni život, kojeg smo opisali kao dalmatinski društveni život t. j. ne postoji u onoj mjeri i razvijenosti, kako bi se imalo očekivati obzirom na broj stanovnika i broj inteligencije u Šibeniku. To je činjenica koja je svakome razvidna, ali nijesu svakome razvidni uzroci radi kojih je tome tako. Tražeći uzroke, u prvom redu moramo konstatirati, da društveni život svakog grada pokreće i stvara isključivo njegova inteligencija i poluinteligencija. U Šibeniku možemo također nadodati i jedan dio bolje stojećih i civilizovanijih težaka. Svi ovi jesu os, oko koje se kreće život na šetnji i ulicama, te život kafana, priredaba, zabava itd. No moramo opaziti, da kod nas baš ovi nosioci društvenog života, kojih bi u Šibeniku prema cjelokupnom broju njegova stanovništva moralo biti barem 6000, pokazuju najvećim dijelom apstinenciju u pohađanju onih mjesta, lokala, priredaba itd, prema kojima se karakterizira razvijenost našeg društvenog života. Opaža se, da skoro uvijek samo njih par stotina bivaju nosioci tog života, dok ogromna većina ostalih živi povučeno po svojim domovima i rijetko kada izmilji na šetnju, većinom u ljetno doba ili zimi ako je sunčano vrijeme. Još donekle ljeti je večernji život ulice i kafane dosla živ, ali to je jedino zato, što vrućina i sparina ljude tjera iz kuća. Inače zimi društveni život spava; večernji lokali su tihi i mirni kao Mirogoj. Dođe li stranac, mora da bježi od dosade ili da bulji negdje iz kuta u prazninu zabavljajući se svojim mislima. Šibenik postaje tada glede društvenog života pravo selo. Naravno da oni koji bi morali biti nosiocima toga društvenog života nalaze kojekakve isprike ako im se predbaci njihova povučenost. Većinom su to isprike ekonomske oskudice i krize, koje nastalom nikako ne stoje. Oni koji bi morali podržavati društveni život

Kada padne ljetna noć.....

Završila je obična večernja šetnja na obali i Poljani. Umorni i zaprašeni građani zasjedoše za stolove svojih omiljenih kavana.

Ante! Pivo. VINO; Sladoleđ. Novine. Zijevanje. Niko! — Jedna grupa ozbiljnijih starosjedioca „Krke“ upušta se u debate i kritikovanja. — Općina. Vijeće. Gimnazija. Carinarnica. Vodovod.

Skupina sportaša (takovih kod nas ima i pre- više) za spojenim stolovima raspravljaju vječno o sportu. — Stupanje u savez. Utakmice. Plivanje. Nogomet. Hajduk: Concordia.

Uniformirani gosti kavane i dame s dugačkim haljinama čekaju s nestrpljivošću svršetak ozbiljnog repertoara nove prvoklasne kapele; čekaju plesnu muziku. — — — Tango. Nakloni. Prijazni smiješak. Aplauz. Opet tango. Poljubac u ruku.

I tako svake večeri

Pred pivnicom, koja se nedavno zvala „Astoria“ i koja je promijenila bezbroj vlasnika i dobro poznata zbog svog vis-avis-a — one male kućice za koju kažu, da će ju „skoro“ srušiti, — nalazimo ljubitelje vedre muzike i pjesme. — Simpatična Kathy (kad je dobre volje) svake večeri svojom „Capinerom“ i „Sonny Boyem“ oduševljava: Carinarnicu, poresku upravu, poštu, kao i marljive učenike Berlitzove škole, koji sa svojim profesorom svake večeri uz „Dalmatinski šajkaš“ ponavljaju lekcije iz engleskog jezika. — „Kaj nam pak moreju“. „Vužgi, vužgi vrug te skelil“. — Raspoloženje. Špricer. Pivo. — „Platit“. „Sa ili bez“. „Hvala“.

Malo po dalje nalazimo pod crvenim „vlagobranima“ skupinu mornara, građana, a katkad i po koju crven-kapu.

Tamburice. Bugarija. Berda.

Posjetioci sa zadovoljstvom slušaju glazbu. Vidimo kako svijetlim očima gledaju u male bijele sviračice, koje nastoje da pjesmom za malu nagradu zadovolje svakog gosta. — — No malo po malo kavane se na obali prazne. Jedino još u „Kosovu“ svi su stolovi puni. — Tu su oni koji obilaze sve kavane; oni koje „sevdah“ mori. — Čevapčići. Zvone! Ražnjići. Paja i njegova savršena violina. Stana i njene sendalinke: „Da me hoće poljubiti — joj mamicu“.

„Sjedila sam za masinom, šila sam...“

Ludi štimug — — —

Jedan sendalinski raspoloženi gost gleda pred sobom nekoliko časa. Neodlučan je. Razbio bi ih — a ne smije (čitao je članak u „Jadranskoj Pošti“, gdje se kudi razbijanje časa). — Drugi se opet tuži da su čaše pretanke. Razbija ih. Hoće da se drži našeg starog narodnog i slavenskog običaja (čitao je drugi članak u „Jadranskoj Pošti“, gdje se hvale razbijajući čaše).

Čevapčija leti. Konobari skaču. Stana pjeva i udara u def i — osvaja. Paja je sišao s podijuma. Prilazi lagano gladeći gudačkom žice k jednom gospodinu. Svira mu kraj uha i pod glas pjeva. Gospodin negleda u Paju. Oborio je oči. Samo tiho čuješ Pajin glas: „Od sevdaha goreg jada nema“

Za jednim stolom trojica težaka. Zovu Stanu. Naručuju pjesmu.

„Ej što je Stipe...“. „Ej što je Ante...“. „Ej što je Mate...“ — i to se opetuje dvadesetak puta. Svak se zabavlja na svoj način. Stana je dovršila svoju

pjesmu. Obilazi stolove. Zveket sitniša. — „Zvone, promjeni mi deset dinara u komade od jednog dinara“.

Paja. Čevapčija. Stana. VINO. Naposljetku opet Zvone.

Bašta se pomalo prazni. — Stana i Paja su završili. Već nema nikoga. Zatvoreno.

Naše „noćobdije“ traže novu kavanu. — Muzike im je već dosta.

Prazne ulice. — Negdje naiđeš na stražara. On pazi da nebi tko narušio sveti noćni mir. Na cesti vidimo jednog „financu“. — „Škovacini“ u oblacima prašine grubim metlama „čiste“ gradske ulice.

Pijetli po treći put najavljuju dan.

Sve su kavane zatvorene; jedino ona na obali vječno je otvorena (za nju kažu da nema ključa). Kavanica „Pedoči“ nikad se ne zatvara. Uvijek puna gostiju. Kartaju se. Drijemaju — — — Ovdje je ušla grupica ljudi. Konobar im sa najvećom uslužnošću otvara vrata „separé-a“. Zasjele su za sjedišta koja su nekoć bila fotelji. — Mamurluk. Crna kava. Gledanje u sat. Zijevanje. Brige za sutra. Tišina. — Plaćanje. Naporno ustajanje. Najučetiviji pozdravi konobara i najdublji nakloni cljelog personala.

Prolaze obalom. Neumorni ribolovac peca ribu. Iz jedne lađe čuje se glasno hrhanje spavajućeg „bodula“. — Perivoj. Opet hrhanje beskućnika na klupama. — Napokom krevet. Komarci. „Flit“. Sparina i ostale ljetne kućne divote. Koprčanje u krevetu. Tvrdi san.

Minula je jedna obična ljetna noć.

Per.

Šibenska kronika

Zadnji čas doznajemo, da je g. ban dr Taglia otkazao radi raznih službenih poslova svoj dolazak u Šibenik i prisustvovanje polaganju temeljnog kamena za novi šibenski sokolski dom.

Blagdan Velike Gospe. Kao svake tako i ove godine proslaviti će se danas u Vrpoljskom svetištu blagdan Velike Gospe, uz sudjelovanje brojnog naroda iz bliže i dalje okolice. Iz Šibenika voze cijeli dan u Vrpolje posebni autobusi, automobili i druga vozila.

Salonska kapela Slavka pl. Raškaj. Svake večeri pred Gradskom pivnicom na obali koncertira salonska kapela Slavka pl. Raškaj. — Uz birani operni, operetni, plesni i klasični repertoar, koji je odlično izveden od članova-ica kapela, vrlo dobro sviraju i pjevaju jugoslavenske i slavenske narodne pjesme. — Kapelnik Slavko pl. Raškaj je odličan čelista a gđica Kathy svojim simpatičnim sopranom privlači naročitu pažnju mnogobrojne publike, koja svake večeri sa zadovoljstvom posjećuje ovaj udoban lokal.

Zahvala Poljaka. Gosp. Ive Žaja ugledni šibenski veletrgovac i podpresjednik Masarykova Filharmoničkog društva „Kolo“, primio je ovih dana toplo pismo zahvalnosti od poljskog pjevačkog društva „Echo“ iz Krakova, koje je pred dva mjeseca na turneji kroz Jugoslaviju priredilo uspješni vokalni koncert u našem gradu. Poljaci gosp. Žaji izrazuju zahvalnost na nastojanju i trudu, koji je uložio, da njihov koncert dobro uspije i da njihovo boravljenje u Šibeniku bude u svakom pogledu ugodno.

Kruna ženske ljepote je Grieserova trajna ondulacija **bez elektriciteta**

Isključen je kratki spoj i bilo kakav bolan ili neugodan dodir. Najhigijeničnije, najugodnije i najtrajnije sredstvo ondulacije bez opasnosti jer nema elektriciteta.

Brijacki frizerski salon GUSTAV ČERVAR - ŠIBENIK

Novi građevinski zakon

bio već oglašen u Službenim novinama i tako obnarodovan. Osvrnut ćemo se na taj zakon u jednom od budućih brojeva našeg lista. Za sada donosimo do znanja samo paragrafe 57 i 58, koji će mnoge naše građane interesovati, a ti paragrafi glase:

„Nove građevine u ulicama, na trgovima i u delovima grada od historijskog ili umetničkog značaja, moraju biti tako projektovane i izvedene, da slika mesta ili ulice ne izgubi ništa od svoje historijske ili umjetničke vrednosti.“

„Građevinske promene na pojedinim građevinama od historijskog ili umjetničkog značaja, kojim bi bio umanjen i pokvaren utisak, koji su stare građevine činile, nisu dozvoljene.“

Tuže nam se trgovci, da im se često događa, da radi prenatrpanosti i oskudnosti prostora u parobrodima koji saobraćaju sa sjevernom Dalmacijom i zadarskim otočjem, ne mogu da ukrcaju svu svoju robu, koju šalju u te krajeve, već im ista najvećim dijelom mora da ostane na obali. Koju štetu od toga trpe naši trgovci, lako je shvatiti, pa bi stoga bilo neophodno potrebno, da se za gornje pruge postave parobrodi veće nosivosti, kad jednom nije moguće da se poveća broj istih.

Povlastice za Zagrebački zbor i Ljubljanski Velesajam. Učesnicima Zagrebačkog Zbora (od 29. ov. mj. do 7. sept.) i Ljubljanskog Velesajma (od 29. ov. mj. do 9. sept.) odobrena je povlastica od 50 posto na vožnji željeznicama i parobrodima. Vozna karta, kupljena pri polasku na Zbor odnosno na Velesajam, vrijedi i za besplatan povratak.

Povlastica važi za polazak: na Zagrebački Zbor od 25. ov. mj. do 7. sept., a na Ljubljanski Velesajam od 25. ov. mj. do 9. sept. — te za povratak: sa Zagrebačkog Zbora od 29. ov. mj. do 11. sept., a sa Ljublj. Velesajma od 29. ov. mj. do 13. sept. Legitimacije kao i vozne karte izdaje Putnički Ured u Šibeniku.

Talijančarenje. Često puta na ulici, na šetnji a osobito pak na kupalištu „Jadriji“ dopiru nam do usiju „milozvučni“ glasovi talijanskog razgovora, koji katkada postanu tako glasni i bučni, da ih se na kilometar puta čuje. Doduše ti glasovi nijesu baš savršeno akordirani, jer većina onih koji ih izvađaju nemaju pojma o talijanskom jeziku, ali naravno, ipak

treba da oni barem u lošem izdanju, pokažu svoju „kulturu“. Većinom ti „kulturni“ izvađači pripadaju krasnom spolu, i to od mladih gospođica do dobnih dama koji se vrpolti, hihoće i smeta mirne kupače na kupalištu. No neka dozvole sada te dame i gospođice, da i mi njih zasmetamo ovim retcima i da im poručimo, da je prestalo više svako strpljenje. Ne tražimo od njih neku svijest o nacionalnom uvjerenju jer znamo da je nemaju, ali zato neka imaju obzira da je ono građanstvo, koje ih sluša, svjesno i nacionalno, te da neće i nemože dozvoliti daljnje vrijeđanje svojih nacionalnih osjećaja. U slijedećim brojevima zavest ćemo praksu da iznesemo ime, prezime, položaj i zanimanje svakog onoga gospodina i svake one dame, koja bude i nadalje oštrila svoj jezik na zvucnim frazama prekomorskog „kulturnog“ izražavanja.

Visoki gost. Prispio je u Šibenik iz Sarajeva u službene svrhe, komandant armije g. general Bijelić. Ostaje u našem gradu dva tri dana.

✕ **Obaviještenja iz učiteljske škole.** Prema najnovijoj naredbi ministarstva prosvjete, učenici učiteljske škole, koji imaju popravni ispit iz bilo kojeg predmeta, ove godine neće praviti pismene zadaće, kako bi ih se moglo što temeljitije ispitati prigodom usmenih ispita.

Dopuni zakon o srednjim školama, koji je bio objavljen prošlog mjeseca, ne odnosi se ni u kojem pogledu na učiteljske škole.

✕ **Preparandija je dobila školski vrt.** Šibenska preparandija urediti će ove godine školski vrt za praktičnu poduku učenika u gospodarstvu. U ovu svrhu otkupila je šibenska općina potrebiti kompleks zemljišta od dosadašnjeg vlasnika g. Josipa Tambače. Zemljište se nalazi u neposrednoj blizini školske zgrade.

ČITULJA. U utorak dne 11 tek. preminuo je nenadno u Zlarinu, gdje je bio na ljetovanju, g. Frano Pelyo pok. Ivana, carinski revizor u Zagrebu, zet gospodina Mate Iljadice - Grbešića, našeg odličnog građanina. Bio je sproveden na groblje sv. Ane u srijedu popodne, iz crkve sv. Nikole. Sprovodni, komu su učestvovali pokojnikova djeca i braća, te svi članovi porodice Iljadica, prisustvovalo je mnogo pratnje. Općina šibenska bila je zastupana po g. načelniku i prvom prisjedniku.

Obitelji pokojnika, a navl stito njegovoj gospođi Ani rodnom Iljadica, upućujemo naše iskreno saučešće.

Ogroman stan od šest soba sa nuzprostorijama na najljepšem mjestu grada iznajmljuje se uz vrlo povoljne uvjete onome, koji izvrši popravke. — Obratiti se u Tiskari Vitaliani.

✕ **Neka nadležni imaju na umu.** Kroz najkraće vrijeme, valjda već početkom školske godine, otvara se u Šibeniku nova i moderna higijenska institucija: đačka poliklinika. Značenje ove institucije za zdravstvo naše mladeži, od velikog je i odlučnog utjecaja, te se svi bez razlike radujemo, što će napokon ipak ova ustanova početi da djeluje. Nego treba opaziti i naročito apostrofirati, da zdravstvenu njegu naše mladeži treba samo i isključivo povjeriti onim ljudima, koji svojom stručnom spremom i svojim školskim kvalifikacijama budu davali garanciju, da će moći dolično odgovarati ulozi, koja se od njih bude iziskivala. Samo takovi mogu da zauzmu i pokriju odgovarajuća mjesta u poliklinici. Danas ima mnogo mladih vrijednih sila, doktora medicine, koji ne mogu da za sebe dobiju odgovarajuće mjesto već su prisiljeni da životare u zabitnim mjestancima. Je li pravo i dolično, da ovim mladim i kvalifikovanim ljudima odnose mjesto ljudi bez škola i kvalifikacija? Zacijelo nije. — Tko nije doktor medicine ne smije da dolazi u obzir za nikakvu granu liječenja u đačkoj poliklinici, jer zdravlje naše djece njima ne ćemo povjeriti. Neka nadležni o ovome vode računa, a mi ćemo se, da se ne bi zaboravilo, — na ovo pitanje još jednom osvrnuti i to malo duljim člankom.

Stavljam cij. DAMAMA na znanje, da sam u svom salonu uveo posebno odeljenje za trajnu, vodenu i željeznu ondulaciju, BOJADISANJE KOSE i t. d. Imam najsavršeniji aparat sistem „NAM“ koji ne peče i ne pali kosu.

Poseban Damen friseur, govori uz hrvatski, njemački, slovenski i češki.

Za posjet preporuča se. Frizerski Salon

VIKARIO PAVAO, ŠIBENIK

Kolinska
CIKORIJA
UKUSNA I ZDRAVA
je
KOLINSKA KAVA

Iz Novigrada

(Izvjestaj našeg stalnog dopisnika.)

Novigrad, 11. kolovoza

Potreba izgradnje novigradske obale. Neophodna je potreba, da se izgradi novigradska obala, koja je za vrijeme rata bila sasvim porušena po brodovlju bivše austrougarske trgovačke mornarice. Novigrad je središte Ravnih Kotara, odnosno po svom položaju zauzima takovo mjesto, koje je najprikladnije i najbliže trgovačko pomorsko pristanište za sjevero-zapadni dio Ravnih Kotara. Uslijed same te činjenice nemože se zamisliti stanje, u kojem se danas nalazi novigradska obala, jer parobrodi, koji saobraćaju podvelebitskim kanalom, nemaju uistinu, gdje da pristanu u Novigradu. Toplom molbom stoga apeliramo na Kr. Bansku upravu, da poduzme shodne mjere u cilju izgradnje nove obale tim više, što bi jedna ovakova javna radnja donekle ublažila teško ekonomsko stanje ovdašnjeg pučanstva, koje je iz dana u dan sve teže, jer je ovogodišnja ljetina potpuno podbacila.

Iz Sokolskog Društva. Sokolsko Društvo u Novigradu sprema se, da ovog mjeseca održi javne vježbe sa članstvom svoju kategorija. Istodobno vrši pripreme za svečanu proslavu desetogodišnjice stupanja na prijestolje Nj. V. Kralja Aleksandra I. Ovoj velikoj nacionalnoj manifestaciji prisustvovati će čitav Novigrad, da time dade vidnog izražaja svojoj nepokolebljivoj odanosti i ljubavi prema Kralju i otadžbini.

Opasna dječja igra. Neobuzdanost neke djece prouzročila je malu štetu, koja je inače mogla urediti težim posljedicama. Dok su se igrali, zapalili su jedan grm, a plamen je onda zahvatio i livade. Premda je šteta neznatna, ipak bi bila dužnost roditelja, da bolje pripaze svoju djecu, kako se u buduće slični slučajevi nebi dešavali, što bi često moglo nanijeti ogromne žrtve.
M. I.

Tko želi, da ima za svoje dijete potpuno zdravu i mladu dadilju, neka se obrati

Ani Sunara ž. Ivanovoj, selo Nevest Cera zadnja pošta Perković-Slivno.

Izgubljeno je jedno „Penkala“ pero. Poštenu nalaznik može ga donijeti u Tiskaru Vitaliani, gdje će dobiti pristojnu nagradu.

OGLAS JAVNE DRAZBE

Dana 22. VIII. prodavati će se na javnoj dražbi 1 luksusni i 2 teretna automobila „Ford“ u dobrom stanju. Informacije u kancel. Dra. J. Gazzari, Šibenik.

Hajdmo u Marjana !

Uvijek prvoklasno svježe zagrebačko pivo, hladna jela i pikanterije svake vrsti.
Zagrebačka Pivara Šibenik.

Samoprodaja maslaca marka „Zvonon“
Zora Mayowski, Šibenik.

Mate Katalinić

ŠIBENIK

Trgovina svih vrsta suhih i uljenih boja, flrnaisa, lakova i kistova. Českok stakla ornamentalnog i običnog za prozore. Soboslikarska ličilačka i dekoraterska radnja. Lakiranje automobila sa „Ducco“ spritz aparat.

Stipe Zorić, vrtlar

Šibenik

Poljana
Kralja Petra

Prodaja svježeg cvijeća, te raznih biljka u loncima. Solidna izradba nadgrobni vijenaca, kao vjenčanih buketa.

Također uređuje parkove. CIJENE UMJERENE

POMODNA RADNJA

ANTUN PETRIĆ

— ŠIBENIK —

BOGATO SKLADIŠTE: šešira, kapa, štapova, kišobrana, košulja, gaća, ogrlica, kravata, rubaca, čarapa, rukavica itd. Veliki izbor đempera, poull-wera, maja te razne trikotaže. - Putnih kufera. - Izbor parfima i toaletnog sapuna te sve moguće galanterije i sitnarije.

GOSTIONA A. VATAVUK

ZAGREBAČKA ULICA

Uvijek dobro pečeni odojci i janjci na ražnju. - Toči se dobro šibensko vino. U VATAVUKA UVIJEK DOBAR RUČAK

Nikola Stošić - Šibenik

Zagrebačka ulica.

PEKARNA i TRGOVINA
mješovitom robom.

M. GRIMANI i ing. J. LJUBIČIĆ

Poduzeće za telegrafiju, telefoniju i radiotehniku sistema WESTERN ELETRIC COMPANY, New-York (Standard Electric)

Telefoni automatski i manuelni, telefonske centrale, Telegrafski aparati, žice, kablovi podmorski i podzemni. Radio aparati za prijem i emlsiju u svim tipovima i jačinama. Radiogoniometri, alarmni uređjaji. Sve stručne tehn. informacije besplatno, trazite ponude.

Međunaroduo otpremništvo

Josip Jadronja

Telefon br. 3-27. Brzjavni: Expeditur Jadronja

Vaso Čok i Jovo Paklar

Šibenik (Dalmacija)

Staklo za prozore, šuplje staklo, poculan, kuhinjsko posuđe, aluminijsko, emajlirano, papirnata roba, mineralna voda, bonboni i t. d.

Vlastiti proizvod Crkvenih svjeća.

Milorad Dj. Pecelj

TRGOVINA MJEŠOVITE ROBE — ŠIBENIK

Ima veliki izbor: kuhinjskih, dućanskih i decimalnih vaga, od tvrdog i mekog drveta.

Veliki automatični kantar (vaga) do 10 kvintala, tvrdog drveta i željezo, potpuno ispravno, prodaju se. Obratiti se tiskari E. Vitaliani i Sin.

KLAVIR prodaje se jeftino.

Obratiti se upravi.

Samo moderno i ukusno pokućstvo najljepši je ures svakog stana.

Najmodernije spavaće sofe, blagovaonice i ostale dijelove pokućstva od kavkaskog orahovog drveta, mahagonije i t. d. možete jedino najjeftinije dobiti kod opće priznatog tvorničkog skladišta, limenog i drvenog pokućstva

OTTO GRABOVAČ

ŠIBENIK, ul. Frane Draganića

Posjetite skladište. — Tvorničke cijene.

— Tražite cijeni. —

ŠIME ANTIĆ - Šibenik

Trgovina manufakturnom robom

Veliki izbor platna za rublje, sefira, oxforda, trikotaža i t. d. uz najumjerenije cijene.

ANTE FRUA

= ŠIBENIK =

Ulica Kralja Tomislava.

Skladište

D. M. C. i

TRIDENT

konea.

IVAN ALFIREVIĆ

Manufakturna trgovina

Kralja Tomislava ulica.

ima na lageru sve vrsti manufakturne robe na malo i veliko. Cijene umjerene i podvorba kulantna.

Dr. MARKO TARLE

ŠIBENIK

Komisijonalna prodaja žitarica i kolonijala.

TELEFON Br. 86.

Brzjavni naslov: KOMISOAGENT

Najugodnija

razonoda u

GRADSKOJ PIVNICI

Svaku večer koncertira

obljubljena kapela

SLAVKA pl. RAŠKAJ

Redovito baleti, solo plesovi

i raznovrsne varietetske atrakcije.

Vlasnik JOAKIM ŠTRKALJ Šibenik

Rade Berić - Krojačnica

— Šibenik —

Veliki izbor najboljih štofova.

Izradba prvorazredna i brza.

Cijene umjerene.

ZLATARSKA RADNJA

Ante Fantulin - Šibenik

Ulica Kralja Tomislava

Veliki izbor dragocijenjenih predmeta

Narodne dalmatinske izrade u zlatu i srebru.

Popravke svake vrsti uz najniže cijene.

Petar Vulinović

— Zagrebačka ulica —

Trgovina delikatesne i mješovite robe

Uvijek svježi maslac. Preporuča se odlični kranjski kiseli kupus. — Prodaja na veliko i na malo. —

Strojarska Mehanička Radiona
i Ijevaonica metala

S. Kordić - Šibenik

RADIONA

za popravke parobroda, parnih strojeva, automobila, motora, granika kompresora, turbina itd.

— — Konstruiraju se propele od bronza. — —

MONTAŽA

svakovrsnih strojeva, mlinova, hidrauličnih presa, motora na brodove i čamce.

GRGO OLIVARI I DRUGOVI

građevno poduzeće

ŠIBENIK

Preuzimlje i izvršuje sve vrsti

građevinskih poslova najsolidnije i najkulantnije.

Obavlja sve spadajuće tehničke

radove, projekte i t. d.

Pokućstvo

najjeftinije dobijete kod
stare i solidne firme

Stjepan Karković

ŠIBENIK

DANTE-OVA

BOŽANSTVENA KOMEDIJA „PAKAO“

sa 76 ilustracija slavnoga Dorè-a, 364 strane formata 35/27-cnt. Preveo prof. Stj. Buzolić. - Luksusno uvezano u zlato. Komad D. 100. Preko 10 komada fko. poštarine.

Na otplatu po Din 20. — mjesečno

Sa naručbom treba poslati prvi obrok (20 D. unapred) Kod pošiljke zaračunava se pouzecem II. obrok i pošt. Naručuje se kod Tiskare E. Vitaliani i Sin, Šibenik.

Mate Pergin, Šibenik

rukotvorine, narodne radnje i umjetno cvijeće.